

Ünsüz Yumuşaması

Sözcük köklerinin, gövdelerinin veya bazı ekleri almış hallerinin sonunda bulunan "p, ç, t, k" sessiz harflerinin yanına **ünlü harfle başlayan bir ek** geldiğinde "p, ç, t, k" sesleri yumuşayarak "p sesi b'ye", "ç sesi c'ye", "t sesi d'ye", "k sesi g, ğ'ye" dönüşür. Bu duruma ünsüz yumuşaması adı verilir.

Ünsüz Yumuşaması Örnekleri

Sonu "p" ile biten kelimelere örnekler:

Kasap - ı = Kasabı (Ünsüz yumuşaması)

Dolap - ım =

Cevap - ımı =

Sebe - ini =

Raki - ine =

Hesap - ı =

Taki - e =

Sahi - inden =

Muhata - ınız =

Tale - in =

Mahcup - uz =

Kitap - a =

Nasi - im =

Sonu "ç" ile biten kelimelere örnekler:

Ağaç - ı = Ağacı (Ünsüz yumuşaması)

İlaç - ımı =

Yamaç - a =

Demeç - i =

Kireç - i =

Topaç - ım =

Dalgıç - a =

Başlangıç - ında =

Süzgeç - in =

İnanç - ım =

Sevinç - ini =

Yırtmaç - ı =

Sonu "t" ile biten kelimelere örnekler:

Yoğurt - un = Yoğurdun

Tokat - ı =

Taklit - ini =

Senet - iniz =

Umut - unu =

İnat - ını =

Geçit - e =

Kanat - ına =

Sonu “k” ile biten kelimelere örnekler:

Kelebe**k** – **e** = Kelebe**ğ**e (Ünsüz

yumuşaması)

Ekme**k** – **i** =

Kirpi**k** – **i**nde =

Tüfe**k** – **e** =

Kaza**k** – **ı**m =

Sağlı**k** – **ı**mız =

Bayra**k** – **ı**mız =

Kayı**k** – **a** =

Yapra**k** – **ı**n =

Kitaplı**k** – **a** =

Gözlü**k** – **ü**m =

Sözlü**k** – **e** =

Kaşı**k** – **ı** =

NOT: Özel isimlerde yumuşama yapılmaz ve yabancı dillerden Türkçeye girmiş bazı alıntı kelimelerde de ünsüz yumuşaması meydana gelmez.

Örnekler:

Doğru

Yanlış

Mehmet’e Mehmed’e

Yozgat’a Yozgad’a

Cumhuriyete Cumhuriyede

hukuku hukuğu

devlete devlede

sanata

sanada

milletin

milledin

NOT: Bazı tek heceli sözcüklerde yumuşama olurken bazılarının ünsüz yumuşaması meydana gelmez.

Örnekler:

Doğru

Yanlış

Sütü

südü (Ünsüz yumuşaması

olmaz)

Çöpü

Çöbü

Sapı

Sabı

Koçum

Kocum

Keki

Kegi

Atın

Adın

Topa

Toba

Saçın

Sacın

Doğru

Yanlış

Kalbim

Kalpim (Ünsüz

yumuşaması olur)

Ucu

Uçu

Göğü

Gökü

Dibi

dipi

Kabı

Kapı (tencerenin kabı)